Uchwała Nr (4/V/WZ/PIR/2021)
V Walnego Zgromadzenia Pomorskiej Izby Rolniczej z dnia 22.06.2021 r.

w sprawie zatwierdzenia sprawozdania Zarządu Pomorskiej Izby Rolniczej za rok 2020

V Walne Zgromadzenie Pomorskiej Izby Rolniczej obradujące w dniu 22.06.2021 r. w Pruszczu Gdańskim, działając na podstawie art. 12 ust 1 pkt. 5 ust. z dn. 14 grudnia 1995 r. *o izbach rolniczych* (Dz.U. 2018 poz. 1027) oraz § 18 ust.1. pkt. 5 Statutu Pomorskiej Izby Rolniczej, podjęło uchwałę o następującej treści:

§ 1

Zatwierdza się sprawozdanie Zarządu Pomorskiej Izby Rolniczej za rok 2020

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
V Walnego Zgromadzenia

Sprawozdanie z prac Zarządu Pomorskiej Izby Rolniczej za 2020 rok

I. Wprowadzenie.

Rok 2020 był okresem dużych wyzwań dla pomorskiego rolnictwa. Wpłynęły na to uwarunkowania przyrodnicze, ekonomiczne oraz prawne. Rok 2020 to kolejny rok z anomaliami klimatycznymi. Wiosną wiele upraw (szczególnie ogrodniczych) ucierpiało od przymrozków, co w znaczący sposób wpłynęło na wysokość i jakość plonów. W okresie wiosennym i letnim nasiliły się problemy wynikające z trwającej już od kilku lat suszy. Powoduje ją brak opadów w najważniejszych okresach wegetacji roślin (wiosna i początek lata) oraz brak pokrywy śnieżnej w miesiącach zimowych, która gwarantuje dostęp do wody na początku wegetacji. Z roku na rok obserwuje się spadek poziomu wód gruntowych i podskórnych, a sytuacji nie poprawiają bardzo intensywne, ale rzadkie opady w okresie letnio-jesiennym, w większości spływające do cieków wodnych i powodujące często szkody w uprawach w zagłębieniach terenowych. Okresy z bardzo wysokimi temperaturami (znacznie wyższymi od średnich wieloletnich) oraz częste, silne, suche wiatry również pogłębiają problemy rolnictwa.

II. Wybrane problemy rolnictwa w 2020 roku w Polsce

Klęska suszy - Jak wspomniano, głównym problemem rolnictwa na początku i do II kwartału 2020 r. była susza, w zgodnej opinii wynikająca głównie ze zbyt małych opadów deszczu.

Sars-CoV-2 - Podstawowym problemem w minionym roku była jednak epidemia koronawirusa Sars-Cov-2. Miała ona opłakane skutki dla niemal wszystkich branż gospodarki. Dla rolnictwa oznaczało to gwałtowne spadki cen sprzedawanych produktów oraz wzrost kosztów działalności w wyniku załamania dotychczasowych łańcuchów dostaw. Jednocześnie wzrosty cen na półkach sklepowych w niewielkim stopniu przekładały się na wzrost opłacalności na podstawowym etapie produkcji. Według badań największe problemy miały gospodarstwa specjalizujące się w produkcji warzyw, owoców i mięsa.

Rynek trzody chlewnej i problem ASF - Istotnym czynnikiem wpływającym na polskie rolnictwo w 2020 roku była nadal zła sytuacja na rynku trzody chlewnej. Jak w 2019 roku, ze względu na klęskę suszy wzrosły koszty zakupu pasz i mocno wpływały na ekonomikę produkcji. Miniony rok był dla polskiego rolnictwa trudnym rokiem także pod kątem walki z afrykańskim pomorem świń (**ASF**).

Rynek drobiu - Bezpośredni wpływ pandemii na sytuację w drobiarstwie był ogromny. W związku z tym, Polska produkuje o wiele więcej mięsa drobiowego niż wynosi krajowe zapotrzebowanie, jesteśmy uzależnieni od eksportu. Właśnie pandemia spowodowała, że rynek drobiu znalazł się pod presją, co widać było po cenach, które silnie się obniżyły a i eksport tego mięsa gwałtownie ustał. Sytuacji nie poprawiała też "ptasia grypa".

„Piątka dla zwierząt" – kolejnym czynnikiem, który zasiał niepokój w sferze rolnictwa była zapowiedź wprowadzenia ustawy tzw. „piątki dla zwierząt". Jej zapisów nie trzeba komentować, dość powiedzieć, że na szczęście rządzący z pomysłu jej wprowadzenia wycofali się.

Europejski Zielony Ład – czyli zbiór inicjatyw politycznych Komisji Europejskiej, których nadrzędnym celem jest osiągnięcie neutralności dla klimatu w Europie do 2050, również wzbudzał i wzbudza wiele kontrowersji. Zdaniem samorządu rolniczego, ograniczenia którym już dziś podlegają rolnicy, w myśl „zielonego ładu" mogą doprowadzić do zaostrzenia ograniczeń, co zdecydowanie może wpłynąć na ekonomikę produkcji w rolnictwie.

III. Wybrane przykłady złożonych inicjatyw i wniosków w sprawie regulacji prawnych.

W roku 2020, Pomorska Izba Rolnicza podjęła szereg działań zmierzających do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarach wiejskich województwa pomorskiego. Do najistotniejszych z nich należą między innymi wnioski dotyczące:

- kontroli prowadzonych przez służby weterynaryjne w powiatach województwa pomorskiego wolnych od białaczki;

- zwrotu kosztów sadzonek po wykonanych nasadzeniach lasów uszkodzonych nawałnicą, zwłaszcza w powiatach człuchowskim i chojnickim;

- zagospodarowania trwałych użytków zielonych i innych gruntów rolnych należących do Lasów Państwowych i konieczności wprowadzenia transparentowości obrotu tymi gruntami;

- przyspieszenia terminu odstrzału jeleniowatych i dopuszczenia ostrzału łań nie wychowujących cieląt i byków szpiczaków;

- objęcia odpowiedzialnością Państwa oraz szacowaniem i wypłatą odszkodowań za szkody powodowane przez ptaki chronione;

- równego traktowania rolników z innymi podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą w ramach tarcz COVID-19;

- zwrócenia się do IUNG w Puławach w sprawie publikacji wartości ujemnego bilansu wodnego dla poszczególnych gmin w ramach „Monitoringu Suszy";

- wsparcia producentów rolnych w sektorze mlecznym oraz drobiarskim na forum Krajowej Rady Izb Rolniczych;

- podjęcia działań przez służby państwowe zmierzających do zmniejszenia populacji bobrów w województwie pomorskim;

- wyrażenia krytycznego zdania o planowanej do wprowadzenia w życie tzw. Ustawy „piątka dla zwierząt";

- wyrażenia opinii o strategii rozwoju województwa pomorskiego do roku 2030;

- wyrażenia krytycznego stanowiska ws. zapisów zawartych w inicjatywie „Zielony Ład";

- wyrażenia krytycznego stanowiska ws. skali importu mięsa drobiowego, wołowego czy wieprzowego na teren województwa pomorskiego;

- objęcia branży drobiarskiej pomocą (zapisaną w tarczy antykryzysowej) podobnie, jak miało to miejsce z pomocą dla producentów kwiatów;

- wstrzymania kontroli weterynaryjnych w gospodarstwach rolnych w okresie trwania pandemii COVID – 19 z uwagi na mogące wynikać z tego zagrożenia;

- objęcia wsparciem producentów warzyw, którzy utracili rynki zbytu w wyniku zamknięcia restauracji;

- możliwości stosowania pasz genetycznie modyfikowanych w żywieniu drobiu;

IV. Walne zgromadzenia, praca Rad Powiatowych, posiedzenia zarządu, praca członków Samorządu Rolniczego

Rok 2020 z uwagi na pandemię był rokiem szczególnym. Spotkań rad powiatowych odbyło się 35 z planowanych 64, z czego kilka w trybie on-line, i tak: czterokrotnie odbyły się spotkania w Tczewie, Starogardzie Gdańskim i Nowym Dworze Gdańskim, trzykrotnie w Chojnicach, Człuchowie, Gdańsku i Kościerzynie, dwukrotnie w Kartuzach, Malborku i Sztumie, po jednym razie rady spotkały się w Bytowie, Lęborku i Słupsku oraz nie spotkały się w ogóle rady w Pucku i Kwidzynie.

Praca Rad Powiatowych, to podnoszenie inicjatyw dotyczących zagadnień głównie lokalnych ale i również ogólnopolskich. W minionym roku jednymi z głównych tematów spotkań rad powiatowych były te związane z pracami Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, suszą oraz skutkami pandemii.

Wyniki i efekty prac Rad Powiatowych przenoszone są na szczebel wojewódzki podczas Walnych Zgromadzeń izby, a później za pośrednictwem Zarządu, przekazywane są zarówno władzom centralnym w Warszawie jak i samorządowym na szczeblu województwa.

W roku 2020 miało miejsce 15 posiedzeń Zarządu, 2 Walne Zgromadzenia, 35 posiedzeń Rad Powiatowych oraz 2 spotkania Zarządu z Przewodniczącymi Rad Powiatowych.

Oprócz wyżej wymienionych prac członków samorządu rolniczego, należy wspomnieć o ich udziale w pracach rad społecznych, grup roboczych i zespołach ekspertów, które w roku ubiegłym odbywały się głównie za pomocą środków porozumiewania się na odległość. Do wymienionych gremiów zaliczamy między innymi:

- Zespół Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego w Karżniczce,
- Radę Społeczną przy Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,
- Radę Społeczną przy Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Lubaniu,
- Komisję ds. łowiectwa przy Krajowej Radzie Izb Rolniczych,
- Radę ds. Rolnictwa Ekologicznego przy Krajowej Radzie Izb Rolniczych,
- Terenową Radę Społeczną przy Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Pruszczu Gdańskim,
- Radę ds. Kobiet i Rodziny Obszarów Wiejskich przy Krajowej Radzie Izb Rolniczych,
- Pomorską Wojewódzką Radę Rynku Pracy w Gdańsku,
- Fundusz Promocji Mięsa Wieprzowego przy Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa w Warszawie,
- Fundusz Promocji Ziarna Zbóż i Przetworów Zbożowych przy Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa w Warszawie
- Powiatowe Rady Rynku Pracy,
- Grupę roboczą przy Copa-Cogeca „Jaja i Drób", czy
- Pomorskie Partnerstwo ds. Wody w Lubaniu

V. Szczególne wydarzenia i pozostałe wydarzenia społeczno-kulturalne

W dniu 18 września - w siedzibie Pomorskiej Izby Rolniczej w Pruszczu Gdańskim odbyło się uroczyste otwarcie i uruchomienie instalacji fotowoltaicznej, której realizacja pn. „Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy od 9,5 kW do 10 kW na potrzeby siedziby Pomorskiej Izby Rolniczej z funkcją ścieżki edukacyjnej pn. „Odnawialne Źródła Energii – Energia Słońca", odbyła się z dofinansowaniem WFOŚiGW w Gdańsku. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 57 tys. PLN z czego WFOŚiGW w Gdańsku zrefinansował kwotę 40 tys. PLN

W tym samym miejscu i dniu, odbył się również "Pomorski Piknik Wieprzowy", gdzie poza pysznym poczęstunkiem i promocją wyrobów wieprzowych, odbyły się konkursy z nagrodami i zabawa przy ludowych melodiach. Organizacja imprezy została sfinansowana ze środków Funduszu Promocji Mięsa Wieprzowego.

W dniu 27 września - odbył się drugi Pomorski Piknik Wieprzowy w Zespole Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Zawodowego w Bolesławowie przy okazji organizowanej tam wystawy zwierząt hodowlanych. Odwiedzający, jak zwykle mogli nie tylko skosztować regionalnych potraw sporządzonych na bazie mięsa wieprzowego przez lokalnych kucharzy, ale również dowiedzieć się wielu ciekawostek na temat walorów smakowych tego rodzaju mięsa i nauczyć się jak zrobić np: pyszny bigos czy też, gulasz wieprzowy. Wszystko to okraszone było ludową muzyką i licznymi konkursami z atrakcyjnymi nagrodami, których tematem głównym była oczywiście wieprzowina. Zorganizowany przez Izbę piknik był częścią cyklu prowadzonej przez samorząd rolniczy ogólnopolskiej kampanii promocyjnej, której celem jest promocja wyrobów mięsnych, wędlin i przetworów na bazie wieprzowiny ze szczególnym uwzględnieniem wyrobów wysokiej jakości produkowanych w oparciu o gwarantowane unijne i krajowe systemy jakości, w tym produkowanych tradycyjnymi metodami produkcji. Organizacja imprezy została sfinansowana ze środków Funduszu Promocji Mięsa Wieprzowego.

Pomorska Izba Rolnicza - podobnie jak w latach ubiegłych była współorganizatorem wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z obszarów wiejskich naszego województwa. Wypoczynek jest możliwy dzięki ścisłej współpracy Pomorskiej Izby Rolniczej z Krajową Radą Izb Rolniczych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Związkiem Zawodowym NSZZ RI „Solidarność" oraz Związkiem „Młodych Rolników".

Z oferty wypoczynku skorzystało około 250 dzieci i młodzieży w okresie letnim oraz około 150 w okresie zimowym (2020/2021).

VI. Doradztwo prawne, opiniowanie planów przestrzennego zagospodarowania

Obsługa prawna izby realizowana jest dla rolników nieodpłatnie w ramach cotygodniowych dwu godzinnych dyżurów radcy prawnego w siedzibie izby w Pruszczu Gdańskim. W 2020 roku, radca prawny udzielił porad ponad 350 osobom, przybyłym do biura Izby oraz udzielając im porad telefonicznie. Niejednokrotnie zdarza się również, że rolnicy odwiedzają radcę prawnego w kancelarii w Gdańsku, już poza wyznaczonymi dyżurami w Izbie. Za te czynności Pani Mecenas nie pobiera opłat.

Ważną czynnością radcy prawnego wykonywaną także na rzecz Izby jest prowadzona przez nią korespondencja z komornikami, wynikająca z nałożonych na Izbę obowiązków przez ministra sprawiedliwości. Tak zwanych „spraw komorniczych" toczyło się w roku 2020 ponad 150.

Istotną częścią działalności Izby, jest udział w opiniowaniu planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawanie opinii na temat przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne. W roku 2020, wspomnianych czynności Pomorska Izba Rolnicza wykonała ponad 70 z czego większość opinii, wydano po licznych konsultacjach, między innymi z projektantami oraz Jednostkami Samorządu Terytorialnego.

Współpraca z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa jest kolejnym, istotnym zagadnieniem, zasługującym na uwagę. Zaangażowanie Pomorskiej Izby Rolniczej we współpracę z Ośrodkiem jest ogromne, bowiem spraw związanych z zagospodarowaniem gruntów rolnych, roku 2020 toczyło się ponad 300.

W omawianym okresie Pomorska Izba Rolnicza poprzez kontynuację współpracy z Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, informowała na bieżąco o swoich działaniach, na łamach miesięcznika "Pomorskie Wieści Rolnicze". Zawarte tam informacje mówiły na bieżąco o pracach Zarządu oraz Rad Powiatowych, planowanych szkoleniach, spotkaniach oraz innych przedsięwzięciach, które inicjował Samorząd Rolniczy.

Zgodnie z podjętym w 2013 roku zobowiązaniem, Pomorska Izba Rolnicza, w roku 2020 po raz siódmy, opublikowała za własne środki finansowe, wyniki Porejestrowych Doświadczeń Odmianowych w Województwie Pomorskim w liczbie 1100 egzemplarzy, które zostały rozdysponowane przez Stację Doświadczalną Oceny Odmian i Izbę wśród rolników z naszego województwa.

Działalność na płaszczyźnie indywidualnego wsparcia rolników jest kolejną, istotną częścią pracy izby. W roku 2020, biura Izby w województwie odwiedziło zdecydowanie mniej rolników niż miało to miejsce w latach ubiegłych. Sytuacja ta była spowodowana krytyczną sytuacją epidemiologiczną w Polsce.

Dziękuję za uwagę!

(-) Zarząd
Pomorskiej Izby Rolniczej

Pruszcz Gdański
2 czerwca 2021 roku